

ทริปผ้าจํานำพรรษาและกฐิน

21-24 ต.ค. 64

21 ต.ค.64 ทริปถวายผ้าจํานำ

สำนักสงฆ์ทรัพย์สวนพลู

กราบถวายผ้าจํานำพรรษาและปัจจัยไทยธรรมแด่ท่านป๊ว ท่านปรารถว่าพวกเรามาที่นี่ตั้งแต่เริ่มสร้างวัด มากราบถวายท่านทุกปี สร้างอะไรๆไว้ก็มากแล้ว ถึงเวลาต้องสร้างใจตนเองบ้างแล้ว ออกพรรษาปีนี้ใครที่ตั้งใจจะไว้ว่าจะทำดีในเรื่องต่างๆ ผู้ใดที่ทําสำเร็จก็ขออนุโมทนาบุญด้วย แต่จะให้ดีกว่านั้น ขยายจากสามเดือนเพิ่มอีกเก้าเดือนเป็นหนึ่งปีน่าจะดีนะ เวลาเพียงแค่สามเดือนถึงแม้จะพอยังก็เสสได้ แต่เวลาในชีวิตนั้นเทียบกันไม่ได้เลย ขอให้พวกเราขยายการทำความดี เช่น รักษาศีล ภาวนา เพิ่มจากสามเดือนเป็นหนึ่งปี เพิ่มไปเรื่อยๆ จนตลอดชีวิตจึงจะดี.....

วัดแสงธรรมวังเขาเขียว

เรามาถึงวัดเข้าไปเพียงสิบห้านาที ท่านอาจารย์โสภณาเข้าไปพักแล้ว เราจึงกราบถวายผ้าจํานำพรรษาและปัจจัยไทยธรรมกับพระที่อยู่เวรแทน ท่านอนุโมทนาบุญกับคณะพวกเราด้วย ท่านว่า วัดปิดมานานและเพิ่งเปิดวันนี้เพียงวันเดียว เพราะเป็นวันออกพรรษา กิดถึงครูจารย์ที่ไม่ได้พบกันนาน แต่ก็ด้วยเหตุปัจจัยนะครับ ออกจากวัดมาจึงได้พอมีเวลาทานอาหารร่วมกันครับ

วัดป่าภูผาผึ้ง

ตกเย็นคณะเราได้เข้าพักภูวานา ณ วัดป่าภูผาผึ้ง เสมือนกลับบ้านอีกครั้ง เข้าที่พักอาบน้ำอาบท่าเสร็จก็ไปรวมตัวกันทำวัตรเย็นที่ศาลา หลังทำวัตรเสร็จท่านอาจารย์ยังพานั่งภูวานาต่อจนตีสองจึงทำวัตรเช้าร่วมกันเสร็จแล้วจึงแยกย้ายกันไปพักผ่อนที่พักของตนๆ แต่ตอนจากกลับชาวคณะเราอยู่กันไม่ครบแล้ว! ส่วนพวกเราบางคนคงทำสมาธิภาวนานานไปหน่อย คาค้างจนต้องสนทนารธรรมกันต่อจนสว่างเลยครับ

ก่อนการภาวนา ท่านปิงให้ธรรมะพวกเรา เรื่องการภาวนา ท่านว่าเรากลับมาบ้านเก่าที่เคยบวชเรียน แต่ให้คณะทุกท่านให้รองกลับบ้านบ้าง คือ ลองเลิกใช้มือถือที่เราให้ความสำคัญมันอย่างมากดูบ้าง จิตใจเราผูกอยู่กับมือถือ อยู่กับข่าวสารต่างๆมากมาย จนไม่มีเวลาได้กลับบ้านคือกลับมาสู่ ใจตนเองบ้างเลย ร่างกายเรายังต้องพักผ่อน ใจก็เหมือนกัน การที่มีเวลาให้จิตใจได้อยู่กับการสงบบ้าง ให้ใจได้พักผ่อน ใจจึงได้รับความสุขสงบกลับคืนมาได้บ้าง ดิที่วัดแห่งนี้ไม่ค่อยมีสัญญาณมือถือ จึงทำให้เราได้มีเวลาอยู่กับตัวกับใจตนเองบ้าง จึงอยากให้พวกเราใช้เวลาดีๆเช่นนี้ให้เป็นประโยชน์กับตนเองบ้าง

22 ต.ค. 64

พิธีมูทิตาสักการะพ่อแม่ครูอาจารย์อัมในวาระ อายุวัฒนะมงคล 84ปี (ตค.64) เช้า 22 ต.ค.แบ่งงานกันทำ ฝ่ายหนึ่งจัดเตรียมอาหาร ฝ่ายหนึ่งจัดเตรียมผ้าไตรไทยธรรมถวายพ่อแม่ครูอาจารย์รวม 18 วัด คือวัดป่าภูผาผึ้งและวัดเล็กๆโดยรอบ ที่มีพระจำพรรษาไม่มากนัก โดยจัดถวายผ้าไตรครอง(ผ้าจ่านำ)แต่ท่านเจ้าอาวาส/ประธานสงฆ์ ส่วนพระลูกวัดทุกรูปเราจัดถวายผ้าไตรอาศัยให้ทุกรูปรวมสี่สิบสองไตร ส่วนผ้าไตรครองรวมสิบแปดวัดครบปีจัญที่ถวายรวม 130,000 บาทครับ

ได้เวลาเจ็ดโมงเราพร้อมกันดักบาตรพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่มาร่วมในพิธีทุกรูป เสร็จก็ร่วมกันกราบถวายพานรูปเทียนแพและผ้าไตร(ผ้าจ่านำพรรษา)แต่พ่อแม่ครูอาจารย์อัม หน้าห้องท่าน เพราะไม่ต้องการให้ท่านเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เสร็จแล้วก็กราบนิมนต์พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเจ้าอาวาสและประธานสงฆ์ทั้งสิบแปดวัดมารับผ้าจ่านำพรรษาบริเวณข้างศาลาใหญ่ โดยกล่าวคำถวายผ้าจ่านำพรรษาเสร็จครูจารย์ทุกท่านก็ได้พิจารณาซักผ้าบังสุกุลร่วมกันทุกองค์ (เช่นเดียวกับที่พ่อแม่ครูอาจารย์เบนพากระทำที่วัดคอยธรรมเจดีย์ครับ) เสร็จพิธีพระสงฆ์รับจ้งหัน ส่วนพวกเราที่รับกันบาตรกัน นับว่าเป็นพิธีที่เรียบง่ายตามแบบที่ครูจารย์ท่านพาดำเนินนะครับ

วัดป่าอานานิมิตร

ตั้งใจมากราบถวายผ้าจํานำพรญาปัจฉัยไทยธรรม หลวงปู่อ้วน แต่ท่านเข้าพักแล้ว เราจึงกราบถวายท่านพระมหาแทนครับ เสร็จแล้วจึงได้ไปกราบกุฎิที่หลวงปู่มันเคยพักภาวนา ระลึกถึงองค์ท่าน ทางวัดกำลังสร้างพระมหาเจดีย์ เราจึงได้ร่วมบุญใหญ่ครั้งนี้ด้วย เพื่อนๆท่านใดประสงค์จะร่วมบุญ เรียนเชิญนะครับ

วัดป่าสีห์พนม

ตั้งใจมากราบหลวงปู่บุญมา แต่ท่านไปงาน
กฐินวัดอื่นเลยไม่ได้กราบท่านครับ

วัดพระธาตุฝู่น

กราบหลวงปู่เลื่อน ถวายผ้าจ่านำพรษา บัจจัยไทยธรรม ร่วมสร้างเจดีย์พระธาตุฝู่นและเจดีย์บูรพาจารย์ ท่านให้คณาจารย์ของเราให้มองพิจารณาสิ่งภายนอกตัวทั้งหลาย แล้วกลับมามองย้อนเข้ามามองตนเอง พิจารณาส่งภายนอกนั้นเปรียบเทียบกับภายในใจของเรา จึงเห็นความปกติธรรมดาของสรรพสิ่งทั้งหลาย มีเกิดขึ้นตั้งอยู่ดับไปแล้วก็ดับไป สิ่งทั้งหลายล้วนเกิดจากเหตุ เมื่อเหตุดับไป สิ่งนั้นก็ดับไปไม่ได้ต้องดับตามไป เมื่อเห็นเช่นนี้ก็จะเข้าใจธรรมชาติรอบตัว เข้าใจธรรมะ เมื่อนั้นภายในใจเรา-ตัวเราก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาตินี้ มิได้มีอันใดแตกต่างไป เราจะมัวมายึดตัวยึดตนไว้ จนเป็นทุกข์ทั้งกายทั้งใจ เมื่อเข้าใจทุกอย่างก็จะสงบไปเอง ด้วยปัญญาที่เห็นสภาพเกิดดับของสรรพสิ่ง

วัดป่าโนนสีทอง

กราบท่านอาจารย์หนูพิน ที่เพิ่งสร้างวัดใหม่มาได้สามปี ท่านย้ายมาจากเจ้าอาวาสวัดคอยแม่ปิ้ง เชียงใหม่ ท่านเป็นพระอุปัชฌาย์หลวงปู่แหวนอยู่นานครับ วัดใหม่กำลังปลูกต้นไม้ อาคารหลักๆก็เสร็จไปเกือบหมดแล้วครับ สนุกกับงานมากกว่าปีสิบกว่าปีได้สมัยไปทำผ่ตัดที่ฝางตั้งแต่ปี2531 ท่านปรารถนาจะสร้างพระเจดีย์เพื่อบูชาบูรพาจารย์ คล้ายกับของหลวงปู่เลื่อนวัดพระธาตุฝู่น เราจึงปวารณารับปากท่านจะร่วมสร้างเจดีย์นี้ด้วย เพื่อนๆท่านใดประสงค์จะร่วมบุญด้วยกันเรียนเชิญนะครับ งบก่อสร้างประมาณเจ็ดล้านบาทครับ

วัดป่าอัครมโนพัฒนาราม

กราบถวายผ้าจ่านำพรษา บัจจัยไทยธรรม แต่ครูจารย์สมหมาย วันนี้ท่านมาสร้างวัดใหม่-วัดป่าอัครมโนฯ เราจึงพาคณะมากราบถวายท่าน ท่านให้พรและธรรมโอวาทแก่คณะเราด้วย

ท่านสอนหลักการภาวนา โดยให้มีสติรับรู้สิ่งต่างๆที่เข้ามาทางกายทางใจ(อายตนะ) เมื่อมีสติมีสมาธิ ใจก็จะพิจารณาเห็นความเป็นจริง หลุดพ้นจากกิเลส ตัณหาและอุปาทาน ในภายในใจนี้ได้ สิ่งที่เคยมองเห็น ความรู้ความคิดต่างๆที่เคยรู้ก็จะเปลี่ยนไป คุณคงพลิกฟ้าพลิกดิน คือไม่เหมือนเดิมอีกเลย เราก็จะอยู่ในสภาวะ ที่รวมอยู่แต่ไม่เกี่ยวข้อง ว่างสงบสุขตลอดไป ขอให้พวกเราตั้งใจประพฤติปฏิบัติให้มากขึ้นทุกๆคน

23 ต.ค.64 ทริปถวายผ้าจํานำ

วัดป่าบ้านตาด

กราบองค์หลวงตาพระมหาบัว ฌ วัดป่าบ้านตาด ร่วมถวายผ้าพระกฐิน -ผ้าจํานำพรรษา บัณฑิตไทยธรรม ใ้ บาดร ฌ วัดป่าบ้านตาด บ้านอีกหนึ่งหลังที่กลับมาเยือน เราวรชที่นี้หนึ่งพรรษาปี2547 และได้มีโอกาสดูแล องค์ท่านก่อนละจันธุ์เป็นเวลาแปดเดือน

วัดป่าภูหินร่องก้อน

กราบครูจารย์สุนทร วัดป่าภูหินร่องก้อน ถวายผ้าจํานำพรรษาบัจจัยไทยธรรม รับฟังธรรมโอวาทจาก ท่าน ท่านเตือนพวกเราให้มีความเพียรอย่างจีเียง ตั้งใจภาวนาสมาเสมอ รักษาศีล ทำแต่สิ่งดีๆ ท่านให้ข้อคิด เกี่ยวกับการก่อสร้าง โดยเฉพาะทางพระพุทธศาสนา เช่นวิหาร เจดีย์ต่างๆ ให้สร้างด้วยใจที่ศรัทธาบูชาคุณพระ รัตนตรัย อย่าสร้างด้วยอิฐด้วยปูน เพราะวัดถุนั้น ก็เปรียบเสมือนตัวเราเช่นกัน มีแก่ชราและตายคือพุพังลงไป ถ้าใจยังติดอยู่ก็เกิดทุกข์ได้ ท่านให้มองว่าแม้เพียงเศษอิฐเศษปูนที่หลงเหลืออยู่ ก็สามารถนำเราไปสู่ประวัติ ของสิ่งนั้นๆ เช่นความเจริญรุ่งเรือง หลักธรรม ปรัชญา ข้อคิด ความศรัทธาของผู้คนในพระพุทธศาสนา และ พระธรรมคำสอนขององค์พระศาสดาได้ อิฐก้อนหนึ่งจึงมีค่ากว่าวัดถุขึ้นหนึ่งมากนัก กระดูกในกายเราที่เหลือ

จากการจากไปอาจมีค่าน้อยกว่าอิฐได้ ท่านไม่ค่อยแข็งแรงนัก เราก็เป็นห่วงท่านอยู่เสมอ ได้เรียนปรึกษาขอให้ท่านมาสอนปฏิบัติภาวนาแต่ท่านไม่ค่อยแข็งแรงพอจะมาสอนพวกเราได้ครับ

วัดป่าหนองแขง-สร้างพระใหญ่

กราบพ่อแม่ครูอาจารย์หลวงปู่เสน ถวายผ้าจํานำพรธมาบังจายไทยธรรม ช่วยท่านสร้างพระใหญ่ และซื้อรถพยาบาลให้รพ.เป็นสาธารณกุศล ท่านกรุณาอมพระแม่เหล็กและกลัดติดหน้าอกให้ผู้ชายในคณะทุกคนด้วยครับ แต่ที่สำคัญกว่าก็คือธรรมโอวาทที่มอบให้พวกเราในโอกาสออกพรรษาปีนี้

ท่านเล่าให้พวกเราฟังถึงการปฏิบัติสมัยที่ท่านอยู่กับหลวงปู่บัว ท่านลองพิจารณาอาหาร โดยเริ่มฉันจนอิ่มประมาณ 52 คำ และค่อยๆลดลงจนถึงจุดที่ท่านภาวนาได้ดี อยู่ประมาณ 12-15 คำข้าว ท่านว่าท่านยังคงฉันแค่ห้าคำข้าวก็ภาวนาดีเหมือนกัน แต่ที่ท่านสอนเพราะอยากให้เรารู้จักนิเวศน์ทั้งห้า

***กามฉันทะ -ความพอใจ ติดใจ ในความสุขภายนอกต่างๆทั้งหมด

พยาบาท -ความไม่พอใจ จากความไม่ได้สมดังปรารถนา

ถีนมิทธะ -ความขี้เกียจ ท้อแท้ อ่อนแอ ไร้กำลังทั้งกายใจ

อุทธัจจะกุกกุจจะ - ความคิดที่ทำให้ใจไม่สงบนิ่ง

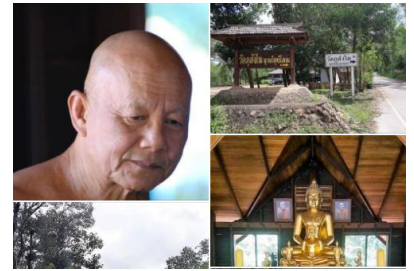
วิจิกิจฉา - ความไม่แน่ใจ สงสัย กังวล ไม่มั่นใจ***

ท่านว่าท่านตั้งชื่อมันเป็นเจ้าของป่าทั้งห้าตัว ท่านสอนให้เอาชนะเจ้าผีป่าทั้งห้าให้ได้ ด้วยสติ-สมาธิ-ปัญญา โดยยกตัวอย่าง การต่อสู้กับความตระหนี่ ท่านว่าเบื้องต้นในการต่อสู้ความตระหนี่ก็ต้องผ่านเจ้าผีป่าทั้งห้าก่อน จึงจะทำทานได้ แต่ทำได้มากได้น้อยก็แล้วแต่บุคคล ท่านสอนเราว่าความตระหนี่เหมือนเบาะที่ท่านนั่งอยู่ ถ้ายังมีความตระหนี่นั่งอยู่ สิ่งอื่นๆจะเข้ามาได้อย่างไร (สิ่งอื่นๆที่ท่านว่าหมายถึง ความมีโชค ผลของบุญกุศล ความมั่งมี ร่ำรวย-เป็นต้น เพราะฉะนั้น ผู้ที่ทำบุญ ละความตระหนี่ในใจได้ บุญกุศลจึงมาหาเขาได้มากกว่าผู้อื่น ลองพิจารณากันดูนะครับ... แต่เท่าที่เห็น ผู้ที่ทำบุญโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ไม่เห็นเคยมีผู้ขัดสนอับจนเลยครับ..

วัดกุสุมโฆ

ตั้งใจจะมาราบท่านอาจารย์วันชัย แต่วัดปิด พอดีกำลังจะออกมา มีรถมาส่งของเลยให้ถามพระในวัดว่าเข้าไปถวายได้ไหม ท่านว่าให้เขาไปถวายไว้ที่ศาลาได้ เราเลยได้ไปกราบถวายผ้าจําพรรษา ปัจจัยไทยธรรม พ่อแม่ครูจารย์วันชัยได้ด้วย กราบอนุโมทนาทุกๆ ท่านครับ

วัดป่าทับกุง-ถ้ำสหาย

วัดถ้ำสหายก็เช่นกันครับ มาถึงเย็นแล้ว แต่วัดก็ปิดอยู่ยังไม่เปิดครับ โทรประสานกับคุณแม่ชีลำไย ท่านจึงให้วางของไว้หน้าวัดแล้วให้คนไปรับมาครับ เราจึงได้กราบถวายผ้าจําพรรษา ปัจจัยไทยธรรม ไว้ที่หน้าวัดตามที่แม่ชีบอกครับ ปกติทุกปีมาก็ยังได้พบท่านแต่ปีนี้ ป้องกันโควิด คงต้องช่วยกันครับ พระก็เยอะคนในวัดก็เยอะ ถ้าใครคิดเชื่อมาคงเป็นเรื่องใหญ่ มาตรการที่พ่อแม่ครูจารย์ท่านพิจารณาแล้วคงต้องเคารพนะครับ

24 ต.ค.64 ถวายผ้าจําพรรษา วัดป่าภูผาแดง

เข้ามีดวันที่ 24 คณะเราได้ใส่บาตรและถวายผ้าจําพรรษา ท่านกนก วัดป่าภูผาแดง ที่ท่านกำลังควบคุมงานก่อสร้างพระมหาเจดีย์องค์หลวงตาบ้านตาอยู่ครับ มีเวลาสนทนากันไม่นานแต่ก็ได้ช่องทางติดต่อกันแล้ว ดีใจมากครับ

กฐินวัดถ้ำเต่า

กราบพ่อแม่ครูอาจารย์หลวงปู่บุญมี ถวายผ้าจําพรรษา ไทยธรรม และปัจจัยแสนบาทเพื่อเป็นปัจจัยสร้างวิหารพระธรรมเจดีย์ ณ สวนป่ามอกระโดน (ผ่อนส่งเดือนละ 1 แสนต่ออีกห้าแสนบาท) เข้า 24 ต.ค. ก็ใส่บาตรพระสงฆ์และร่วมพิธีทอดกฐิน ณ วัดป่าศรัทธาถวายครับ ท่านว่าผ้าจําพรรษา เป็นผ้าที่ทอดถวายให้พระที่จําพรรษาครบสามเดือน

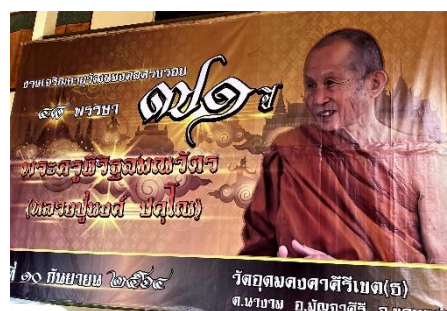

สามารถรับกฐินก็ได้ผ้าจ่านาก็ได้ แต่สามารถทอดถวายสงฆ์โดยระบุพระก็ได้ ไม่ระบุถวายสงฆ์โดยรวมก็ได้ ครบห้ารูปก็ได้ไม่ครบก็ได้ แต่ถ้าถวายสงฆ์องค์รวมเป็นสังฆทานต้องมีพระอย่างน้อยสี่รูปจึงรับไปใช้ได้

ผ้าจ่านาพรรษา เรียกอีกอย่างว่าอัจเจกจีวร หรือ ผ้าทอด่วน คือถวายโดยด่วน สำหรับผู้มีฐานะจำเป็นท่านอนุญาตให้ทอดได้สิบวันก่อนออกพรรษา สำหรับ ผู้เจ็บป่วย มีฐานะด่วน ผู้จะไปออกศึกสงคราม หรือผู้เพิ่งมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นต้น ดีที่พวกเราช่วยกันรักษาพระธรรมวินัยกันไว้ เพราะส่วนใหญ่ผู้คนที่มักลืมนักจะลืมหันไปกันหมดแล้ว อาณิสงค์ก็เท่ากับผ้ากฐินเช่นกัน แต่ต้องดูที่เจตนาด้วย

วัดอุดมคงคาคีรีเขต

ตั้งใจมากราบหลวงปู่ผาง ซึ่งท่านละชั้นไปแล้ว มีพระอาจารย์ยังค์เป็นเจ้าอาวาสในปัจจุบัน แต่ท่านไม่อยู่กันทั้งวัด จึงได้แต่กราบพระธาตุเจดีย์แล้วจึงลากลับครับ

วัดป่าธรรมคีรี

กราบถวายผ้าจ่านาพรรษาปัจฉิมไทยธรรมท่านอาจารย์คม วัดป่าธรรมคีรี ท่านให้ข้อคิดว่า การเที่ยววิ่งไปหาบุญกับครูบาอาจารย์นั้นดีแต่น่าจะเอาเวลามาภาวนาดีกว่า ถ้าเห็นว่าทำเยอะแล้วบุญมาก ก็ส่งปัจจัยโอนไปตามวัดร้อยวัดพันวัดก็ได้ ไม่เสียเวลาเสียค่าใช้จ่ายเดินทางด้วย พระที่ชอบไปตามงานนั้นงานนี้ก็ไม่มีเหมาะสมน่าจะเอาเวลามาปฏิบัติภาวนา ท่านว่าท่านจะไม่ออกหน้า ไม่ออกสื่อเพื่อหาชื่อเสียง แต่คอยช่วยอยู่ข้างหลังก็ได้ ก็ทำงานต่างๆเอาหน้าเอาตาเอาชื่อเสียงไม่สมควรกับการเป็นพระเลย ยิ่งไปทะเลาะกันในงานยิ่งไม่สมควร

สรุป ธรรมะ ทริปผ้าจ่านาพรรษา 64 (ภาคอีสาน)

ปี 2564 พวกเราเดินทางไปกราบถวายผ้าจ่านาพรรษาพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ครั้งที่สองในภาคอีสาน ระหว่าง 21-24 ต.ค. จำนวน 18 วัด โดยที่วัดภูผาสีผึ้งได้นิมนต์พระจากวัดรอบๆบริเวณมาอีก 18 วัด เพื่อร่วมในพิธีมุขิตาสักการะครูจารย์อัมในวาระอายุวัฒนมงคลครบ 84 ปี ค่าใช้จ่ายในทริปนี้รวม 691,643 บาท เป็นค่าปัจจัย 340,000 บาท ไทยธรรมและผ้าจ่านา 303,500 บาท ค่าเดินทางประมาณ 50,000 บาท รวมค่าใช้จ่ายสองครั้งในภาคตะวันออกและอีสานประมาณ 9 แสนบาท ยังมีทริปต่อไปอีกประมาณสิบวัดได้แก่ วัดถ้ำผาคำ, วัดถ้ำธาร

ลวด, วัดป่ากตัญญูคาราม, วัดบางกะมาฯ เป็นต้น แต่เราคงไม่ได้จัดเป็นคณะเช่นนี้เพราะแต่ละที่ห่างไกลกันมาก กราบอนุโมทนาทุกท่านที่มีส่วนในบุญกุศลนี้ นะครับ

การถวายผ้าจํานำพรหมเป็นการรักษาพระธรรมวินัยที่มีพระพุทธบัญญัติไว้ให้คงอยู่ต่อไป อานิสงส์ก็เหมือนกับผ้ากฐิน ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนไปเป็นกฐินเงินเป็นหลักไปเสียแล้ว แต่ก็เป็นไปตามกระแสในการที่วัดต้องการปัจจัยไปใช้จ่ายในเรื่องต่าง ๆ นั้นเอง นอกจากการถวายผ้าจํานำพรหมและบริวารรวมทั้งปัจจัยตามวัดต่างๆ แล้ว สิ่งที่เราจะได้ระหว่างการเดินทางคือ การได้เข้าทำบุญกับพ่อแม่ครูอาจารย์ ได้สนทนาเรื่องต่างๆ ที่เราอาจได้มีโอกาสได้รับใช้ท่านได้ รวมทั้งได้รับฟังธรรมโอวาท ได้รับฟังประสบการณ์การปฏิบัติภาวนาจากพ่อแม่ครูอาจารย์ ซึ่งหาฟังได้ยากยิ่ง และเป็นการสร้างกำลังใจให้พวกเราได้เป็นอย่างดี ระหว่างทางยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การภาวนากับเพื่อนๆ ญาติมิตรที่ร่วมเดินทางไปด้วยกันอีกด้วย แม้แต่ในสมัยพุทธกาล พระสงฆ์ที่ไปปฏิบัติภาวนาในที่ต่างๆ ก็จะกลับมาทูลรายงานผลการปฏิบัติภาวนาแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า การที่พวกเราได้กลับมารายงานผลการปฏิบัติแก่พ่อแม่ครูอาจารย์ก็คงเป็นการดีเช่นกัน ปีหนึ่งๆ เราก็มีเพียงทริปถวายผ้าอาบนํ้าฝน และถวายผ้าจํานำพรหมสองครั้งที่จะมีโอกาสได้กราบฟังธรรมโอวาทจากท่าน คงนับว่าไม่มากจนเกินไปนะครับ

ในโอกาสนี้ ขออนุญาตแบ่งปันธรรมะระหว่างการเดินทางให้เพื่อนๆ ที่ไม่ได้ไปด้วยนะครับ อาจไม่ครบไม่มากนักแต่ก็พยายามเก็บรวบรวมมาครับ

1. สร้างอะไรไว้ก็มากแล้ว ถึงเวลาต้องสร้างใจตนเองบ้างแล้ว ออกพรรษาปีนี้ใครที่ตั้งสัจจะไว้ว่าจะทำดีในเรื่องต่างๆ ผู้ใดที่ทำความดีของอนุโมทนาบุญด้วย แต่จะให้อึดกว่านั้น ขยายจากสามเดือนเพิ่มอีกเก้าเดือนเป็นหนึ่งปีน่าจะดีนะ เวลาเพียงแค่สามเดือนถึงแม้จะพอยังก็เลสได้ แต่เวลาในชีวิตนั้นเทียบกันไม่ได้เลย ขอให้พวกเราขยายการทำความคิด เช่น รักษาศีล ภาวนา เพิ่มจากสามเดือนเป็นหนึ่งปี เพิ่มไปเรื่อยๆ จนตลอดชีวิตจึงจะดี
2. เรื่องการภาวนา ท่านว่าเรากลับมาบ้านเก่าที่เคยบวชเรียน แต่ให้คณะทุกท่านให้รองกลับบ้านบ้าง คือ ลองเลิกใช้มือถือที่เราให้ความสำคัญมันอย่างมากดูบ้าง จิตใจเราผูกอยู่กับมือถือ อยู่กับข่าวสารต่างๆ มากมาย จนไม่มีเวลาได้กลับบ้านคือกลับมาสู่ใจตนเองบ้างเลย ร่างกายเรายังต้องพักผ่อน ใจก็เหมือนกัน การที่มีเวลาให้จิตใจได้คือการสงบบ้าง ให้ใจได้พักผ่อน ใจจึงได้รับความสุขสงบกลับคืนมาได้บ้าง ดีที่วัดแห่งนี้ไม่ค่อยมีสัญญาณมือถือ จึงทำให้เราได้มีเวลาอยู่กับตัวกับใจตนเองบ้าง จึงอยากให้พวกเราใช้เวลาดีๆ เช่นนี้ให้เป็นประโยชน์กับตนเองบ้าง
3. ให้เรามองพิจารณาสิ่งภายนอกตัวทั้งหลาย แล้วกลับมามองย้อนเข้ามามองตนเอง พิจารณาสิ่งภายนอกนั้นเปรียบเทียบกับกายกับใจของเรา จึงเห็นความปกติธรรมดาของสรรพสิ่งทั้งหลาย มีเกิดขึ้นตั้งอยู่สักระยะแล้วก็ดับไป สิ่งทั้งหลายล้วนเกิดจากเหตุ เมื่อเหตุดับไป สิ่งนั้นย่อมตั้งอยู่ไม่ได้ต้องดับตามไป เมื่อเห็นเช่นนี้ก็จะเข้าใจธรรมชาติรอบตัว เข้าใจธรรมะ เมื่อนั้นกายใจเรา-ตัวเราก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาตินี้ มิได้มีอันใดแตกต่างไป เราจะม่ัวมายึดตัวยึดตนไว้ จนเป็นทุกข์ทั้งกายทั้งใจ เมื่อเข้าใจทุกอย่างก็จะสงบไปเองด้วยปัญญาที่เห็นสภาพเกิดดับของสรรพสิ่ง.....
4. หลักการภาวนา นั้นให้สติรับรู้สิ่งต่างๆ ที่เข้ามาทางกาย ทางใจ(อายตนะ) เมื่อมีสติมีสมาธิ ใจก็จะพิจารณาเห็นความเป็นจริง หลุดพ้นจากกิเลส ตัณหาและอุปาทาน ในกายในใจนี้ได้ สิ่งที่เคยมองเห็น ความรู้ความคิด

ต่างๆที่เคยรู้จักจะเปลี่ยนไป คุณคงพลิกฟ้าพลิกดิน คือไม่เหมือนเดิมอีกเลย เราก็จะอยู่ในสภาวะที่รวมอยู่แต่ไม่เกี่ยวข้อง วางสงบสุขตลอดไป ขอให้พวกเราตั้งใจประพฤติปฏิบัติให้มากขึ้นทุกคน...

5. ครูจารย์ท่านเตือนพวกเราให้มีความเพียรอย่าขี้เกียจ ตั้งใจภาวนาสมาสมาธิ รักษาศีล ทำแต่สิ่งดีๆ ท่านให้ข้อคิดเกี่ยวกับการก่อสร้าง โดยเฉพาะทางพระพุทธศาสนา เช่นวิหาร เจดีย์ต่างๆ ให้สร้างด้วยใจที่ศรัทธาบูชา คุณพระรัตนตรัย อย่าสร้างด้วยอิฐด้วยปูน เพราะวัดถุนั้น ก็เปรียบเสมือนตัวเราเช่นกัน มีแก่ชราและตายก็อพยพลงไป ถ้าใจยังติดอยู่ก็เกิดทุกข์ได้ ท่านให้มองว่าแม้เพียงเศษอิฐเศษปูนที่หลงเหลืออยู่ก็สามารถนำเราไปสู่ประวัติของสิ่งนั้นๆ เช่นความเจริญรุ่งเรือง หลักธรรม ปรัชญา ข้อคิด ความศรัทธาของผู้คนในพระพุทธศาสนา และพระธรรมคำสอนขององค์พระศาสดาได้ อิฐก้อนหนึ่งจึงมีค่ากว่าอิฐชิ้นหนึ่งมากกว่ากระดูกในกายเราที่หลุดจากการจากไปอาจมีค่าน้อยกว่าอิฐได้

6. คนเราล้วนมีความอยาก ความโลภ อยากได้ อยากมี มีความอยากไม่รู้จักพอทุกสิ่งล้วนคือกิเลส การต่อสู้กับกิเลสคือความอดทน เช่นตอนท่านบิณฑบาตแล้วท่านเห็นคนอื่นได้ปลาแต่ท่านไม่ได้รู้สึกอยาก พอไม่ได้รับแบ่งปันก็รู้สึกหงุดหงิดที่ท่านไม่ได้ ต่อมาท่านก็ใช้การลดปริมาณอาหารลงเพื่อลดความอยาก และท่านบอกว่าเราต้องเอาชนะเจ้าหงุดหงิด เจ้าสงสัย เจ้าความง่วง เจ้าพยายาม และเจ้าความอยากซึ่งเป็นที่เราต้องใช้ความอดทนความเพียรโดยมีตัวรู้คือสติ ปัญญาในการเอาชนะเจ้าหงุดหงิด เจ้าสงสัย เจ้าความง่วง เจ้าพยายาม และเจ้าความอยาก นอกจากนี้ท่านได้สอนว่ามนุษย์ส่วนใหญ่จะมีนิสัยขี้เกียจชอบนอน ท่านเปรียบว่า สมณะนอน 4 เศรษฐีนอน 5 ขี้ข้านอน 8 อยากจะเป็นอะไรก็เลือกเอา เราเลือกได้ เราต้องละความตระหนี่ถ้าจะเป็นเศรษฐีต้องละความตระหนี่หลวงปู่ยกตัวอย่างว่า ถ้าท่านไม่ลุกออกจากอาสนะก็ไม่มีใครเข้ามานั่งได้ ถ้าท่านลุกไปก็จะมีคนเข้ามานั่งแทนได้ ครูบาอาจารย์บอกว่าถ้าจะสอนใครต้องรู้จักจริตของแต่ละคนว่ามีความแตกต่าง ของ โลกะ โทสะ โมหะต้องมีกุศโลบายในการสอนที่ต่างกัน การฝึกปฏิบัติธรรมให้เกิดตัวรู้ความสามารถรู้ วาระจิต รู้อนาคตไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ต้องมีสติกำกับ ในส่วนของโรคระบาดที่กำลังเกิดในขณะนี้ท่านผ่านมา 4 วาระ ที่ร้ายที่สุดคือ โรคฝีดาษ ทุกคนล้วนมีกรรม ทุกอย่างล้วนเกิดจากกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เพราะฉะนั้นทุกคน ถูกกำหนดมาด้วยกรรมที่ทำไว้

7. ท่านว่าผ้าจ่านำพรหม เป็นผ้าที่ทอดถวายให้พระที่จำพรรษาครบสามเดือน สามารถรับฐินก็ได้ผ้าจ่านำก็ได้ แต่สามารถทอดถวายสงฆ์โดยระบุพระก็ได้ ไม่ระบุถวายสงฆ์โดยรวมก็ได้ ครบห้ารูปก็ได้ไม่ครบก็ได้ แต่ถ้าถวายสงฆ์องค์รวมเป็นสังฆทานต้องมีพระอย่างน้อยสี่รูปจึงรับไปใช้ได้ ผ้าจ่านำพรหม เรียกอีกอย่างว่าอัจเจกจีวร หรือ ผ้าทอดค่วน คือถวายโดยค่วน สำหรับผู้มีฐานะจำเป็นท่านอนุญาตให้ทอดได้สิบวันก่อนออกพรรษา สำหรับ ผู้เจ็บป่วย มีฐานะค่วน ผู้จะไปออกศึกสงคราม หรือผู้เพ็งมีศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นต้น ดีที่พวกเราช่วยกันรักษาพระธรรมวินัยกันไว้ เพราะส่วนใหญ่ผู้คนมักลืมนึกจะลืมนึกไปกันหมดแล้ว อานิสงค์ก็เท่ากับผ้ากฐินเช่นกัน แต่ต้องดูที่เจตนาด้วย...

8. การเที่ยววิ่งไปหาบุญกับครูบาอาจารย์นั้นดีแต่น่าจะเอาเวลามาภาวนาดีกว่า ถ้าเห็นว่าทำเยอะแล้วบุญมากก็ส่งปัจจัยโอนไปตามวัดร้อยวัดพันวัดก็ได้ ไม่เสียเวลาเสียค่าใช้จ่ายเดินทางด้วย พระที่ชอบไปตามงานนั้นงานนี้ก็ไม่เหมาะสมน่าจะเอาเวลามาปฏิบัติภาวนา ท่านว่าท่านจะไม่ออกหน้า ไม่ออกสื่อเพื่อหาชื่อเสียง แต่คอย

ช่วยอยู่ข้างหลังก็ได้ ก็ทำงานต่างๆเอาหน้าเอาตาเอาชื่อเสียงไม่สมควรกับการเป็นพระเลย ยิ่งไปทะเลาะกันในงานยิ่งไม่สมควร !...

9. การภาวนาแต่ละคนควรมีจุดมุ่งหมายที่ถูกต้อง (เชิงใหม่) เพื่อจะได้เดินไปในทิศทางที่ถูก เมื่อรู้ทิศทางแล้วควรมีที่อ้างอิงเพื่อตรวจสอบได้เสมอว่ายังอยู่ในเส้นทางที่ถูกหรือไม่

10...ธรรมะมิได้อยู่ที่ตัวหนังสือ ไม่ได้อยู่ที่รูปเคารพใดๆ แม้ท่องบ่นทุกวัน มีรูปเคารพติดตัวเสมอ แต่ไม่คิดพิจารณา ไม่ภาวนาไม่ปฏิบัติตาม จะได้ผลแห่งการปฏิบัติภาวนาได้อย่างไร?

11. ธรรมะ มีอยู่รอบๆตัวเรา เมื่อเราเข้าใจในธรรม- ธรรมชาติรอบตัว ความขัดแย้งใดๆ ทั้งภายนอก ภายในก็คงหมดไป แนวทางการดำเนินชีวิตก็จะสงบสุข ไม่ติดขัดกับตัวกับคน

12. การเดินทางไปทำบุญกราบพ่อแม่ครูอาจารย์นั้น สิ่งสำคัญมิใช่ วัตถุทาน ไม่ใช่เดินทางไปด้วยรูป ไม่ใช่ไปเที่ยวเล่น แต่ต้องปฏิบัติภาวนา รักษาศีล สำรวมระวัง ไปตลอดการเดินทาง การฟังธรรมจากพ่อแม่ครูบาอาจารย์นั้น ต้องตั้งใจ มีสติ มีสมาธิ พิจารณาอรรถธรรมที่รินไหลลงไปใจ แม้ไม่ต้องท่องจำ ธรรมเหล่านั้นก็ยังคงติดตาติดใจ สามารถนำมาพิจารณาภายหลังได้ไม่รู้จบ แม้คณะภาวนา ธรรมเหล่านั้นก็จะหุดมาให้เรารับรู้ซ้ำแล้วซ้ำอีก

